HALEF BİN HÛŞEB

Kûfe'de yetişen âlimlerden ve âbidlerden (çok ibâdet edenlerden). Adı, Halef bin Hûşeb el-Kûfî'dir. Künyesi, Ebû Mesrûk'tur. İmâm-ı Rebî', bu künyesini değiştirmesini söylediği zaman, kendisine bir künye vermesini istedi. O da, "Sen Ebû Abdurrahmân'sın!" dedi. Ebû Yezîd künyesi de verilmiştir. 140 (m. 757) senesinden sonra vefât ettiği rivâyet edilmektedir.

Halef bin Hûşeb âlim ve âbid bir zât idi. Tabiînin büyüklerinden ilim alıp, onlardan hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. O, Ebû İshâk es-Sebî"î İyâs bin Seleme, Atâ bin Ebî Rebâh, Amr bin Mürre ve daha pek çok âlimden rivâyette bulunmuştur. Kendisinden de Şu'be bin Haccâc, Mis'ar bin Kedam, Süfyân bin Uyeyne, Şüreyk Nehaî, Şücâ bin Velîd, Mervan bin Muâviye ve daha birçok kimse hadîs-i şerîf rivâyetinde bulunmuşlardır. Rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler Sahîh-i Buhârî, Sünen-i Nesâî ve Müsned-i Ahmed'de yer almıştır.

O'nun rivâyetlerinin sika (güvenilir, sağlam) olduğunu İmâm-ı Iclî ve daha başka âlimler haber vermiştir. Ebû Râşid şöyle anlatıyor: Babam, Halef bin Hûşeb'i çok beğeniyordu. Ona: "Ey babacığım! Sen bu zâtı niçin çok beğeniyorsun?" dedim. O da bana: "Ey oğlum! Muhakkak, o en güzel bir yol üzere yaşadı ve bundan hiç ayrılmadı" dedi.

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba'zıları şunlardır:

"Bir mü'minin öldürülmesine, bir kelime parçası ile de yardım eden kimse, kıyâmet gününde Allahın rahmetinden mahrûm kalmış olarak gelir."

Meymûn bin Mihran, Halef bin Hûşeb'den şöyle haber veriyor: "Ümm-i Derdâ'ya, "Resûlullahtan birşey işittin mi?" diye sordum. O da, "Âhırette, mîzâna ilk önce konulacak şey, güzel ahlâktır." buyurduğunu işittim" dedi."

"Ehl-i beytimden ismi benim ismime uygun olan birisi gelip, dünyâya hâkim olmadıkça kıyâmet kopmaz." Bu hadîs-i şerîf Hazreti Mehdî'nin geleceğini haber vermektedir.

Gönüllere rahatlık veren hikmetli sözleri çoktur. Buyurdu ki:

"Her zaman ölümü hatırlayıp duran kimse, dünyâ hayatının hiçbir güzelliği olmadığını anlar."

"Îsâ (aleyhisselâm) havarilerine buyurdu ki: "Ey yeryüzünün sâlihleri! Fesat çıkarmayınız. Birşey fesada uğradığı zaman, onu ancak sâlih, iyi olan kimseler düzeltir. Biliniz ki, sizin iki hasletiniz vardır: Birincisi, devamlı güler yüzlü olmanız, ikincisi de uyumadan sabahlamanızdır."

Yine Îsâ (aleyhisselâm) havarilerine buyurdu ki: "Sultanlar, hikmeti size terk ettiği gibi, siz de dünyâyı onlara bırakın!"

1) Hilyet-ül-evliyâ cild-5, sh. 73

2) Tehzîb-üt-tehzîb cild-3, sh. 149